

Asrımızın büyük İslam Âlimlerinden Bediüzzaman Sadi Nursi Hazretleri, 23 Mart 1960 tarihinde Urfa'da vefat etti. Vefatının 59. Yılında Bediüzzaman Hazretlerini rahmetle anıyoruz.

1878 yılında Bitlis'in Hizan ilçesinin Nurs köyünde doğan Bediüzzaman Hazretleri, 82 yaşında Urfa'da 1960 yılının 23 Mart gecesi vefat etti. Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri yazdığı Kur'an tefsiri olan Risale-i Nur külliyyatı ile günümüz insanının pek çok manevi problemlerinin çözümüne yardımcı olmuştur.

Allah'ın varlığı ve birliği, ahiretin varlığı, yeniden dirilme, ruhun varlığı, kader gibi pek çok konuları ispatlaması ile tanınan Risale-i Nur külliyyatı pek çok yayınevi tarafından basılmakla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı yayınevlerinde basılıp dağıtılmaktadır.

Ruhu için El fatiha.

*****

EŞREF EDİP'İN 1952 YILINDA BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİ İLE YAPTIĞI RÖPORTAJ

Türk edebiyatının yetiştirdiği meşhur yazar ve düşünürlerden biri olan ve Sebillerşad dergisinin sahibi merhum Eşref Edip'in 1952 yılında Bediüzzaman Hazretleri ile yaptığı röportajı sunuyoruz.

UZUN BİR AYRILIKTAN SONRA (Röportaj: Eşref Edib – 1952)

Belki yirmi yedi yirmi sekiz sene oldu Üstadı görmeyeli. Onu görmek, mübarek simasını doya doya seyretmek için her zaman gidip ziyaret etmek istediğim halde, meşguliyetten bir türlü vakit bulamadım. Fakat o, kalplerde yaşadığı için manevî varlığı ile daima beraberdik. Bu, gönüllerdeki iştihakı bir dereceye kadar tatmin etmez miydi? Kendisini görüp kucaklaştığımız zaman, onun nurani simasının verdiği zevk, maddî hasretin de ne kadar büyük olduğunu gösterdi.

Üstadla tanışmamız kırk seneyi geçti. O zamanlar hemen her gün idarehaneye gelir; Âkifler, Naimler, Ferîdler, İzmirliyle birlikte saatlerce tatlı tatlı musahabelerde bulunurduk. Üstad, kendine mahsus şivesiyle yüksek ilmî meselelerden konuşur; onun konuşmasındaki celadet ve şehamet, bizi de heyecanlandırır. Hârikulâde fitrî bir zekâ, İlahî bir mevhibe. En mu'dil meselelerde, zekâsının kudret ve azameti kendisini gösterir. Daima işleyen ve düşünen bir kafa. Nakillerle pek meşgul değil. Onun rehberi yalnız Kur'an. Bütün feyiz ve zekâ kaynağı bu. Bütün o lem'alar, doğrudan doğruya bu kaynaktan

nebean ediyor. Bir müçtehid, bir imam kadar rey sahibi. Kalbi, bir sahabî kadar imanla dolu. Ruhunda, Ömer'in şehameti var. Yirminci asırda devr-i saadeti nefsinde yaşatan bir mü'min, bütün hedefi iman ve Kur'an.

İslâm'ın gayetü'l-gayesi olan "Tevhid" ve "Allah'a İman" esası, onun ve Risale-i Nur'un en büyük umdesidir. Devr-i saadette, Müslümanlığın ilk kuruluş zamanlarında olsaydı Hazret-i Peygamber, Kâbe'deki putların parçalanması vazifesini ona verirdi. Şirke ve putperestliğe o derece düşmandır.

Mücadele ile gönüllerde iman ve Kur'an hakikatlerini yerleştirmek için geçen uzun, bir asra yakın bir ömür. Fazilet ve şehametle geçen bir ömür. Harp meydanlarında, mücahidlerin önünde, kılıncı elinde, dimdik ayakta düşmana saldıran bir kahraman. Esarete, düşman kumandanına karşı koyan bir kahraman. İdam sehpasında, düşman kumandanını düşündüren, insafa getiren bir kahraman...

Millet ve memleket için canını vermekten zerre kadar çekinmeyen bir fedai. Fitnenin, bozgunculuğun en müthiş düşmanı. Milletten menfaati için her türlü zulme, işkenceye tahammül ediyor. Ona zulmedenlere beddua bile etmez. Onu zindanlara atanlara ancak salah ve iman temenni eder. Gaye uğrunda ölüm, onun için basit bir şeydir.

Kendisi bir çanak çorba, bir bardak su, bir lokma ekmele tagaddi eder. Elbisesi pek basit ve fakiranedir. Beyaz Amerikan bezinden pamuklu bir hırka. Çamaşırını kirlenmeden değiştirir ve temizletir. Temizliğe fevkalâde itina eder. Kâğıt parayı tutmaz ve üstünde taşımaz. Mâmelek namına dünyada hiçbir şeyi yok. Kendi için yaşamaz, cemiyet için yaşar. Yapısı ufak tefektir fakat heybetlidir, haşmetlidir.

Gözleri birer şems-i tâbân gibi nur saçar. Bakışları şahanedir. Maddeten belki dünyanın en fakir adamıdır fakat maneviyat âleminin sultanıdır.

Seksen küsur senenin âlâmı yüzünde bir buruşuk yapamamış, yalnız saçlarını ağartmıştır. Rengi, pembe beyazdır. Sakalı yoktur. Bir delikanlı kadar zindedir. Halîm ve selimdir. Fakat heyecana geldiği zaman bir arslan tavrı alır, iki dizinin üstüne doğrulur, bir şâhenşâh gibi konuşur. En sevmediği şey siyasettir. Otuz beş senedir bir gazeteyi eline almış değildir. Dünya şunu ile alâkasını kesmiştir. Akşam namazından sonra ferdası öğleye kadar kimseyi kabul etmez, ibadetle meşgul olur. Pek az uyur.

Talebelerini de siyasetten şiddetle men'eder.

Memleketin her tarafında altı yüz bini müteceviz belki bir milyonu bulan talebeleri, memleketin en faziletli evlatlarıdır. Üniversitenin muhtelif fakültelerinde müsbet ilimler tahsil eden şakirdleri pek çoktur, yüzlerce, binlercedir. Hiçbir Nur talebesi yoktur ki sınıfının en faziletlisi, en çalışkanı olmasın. Memleketin her tarafında bulunan bu yüz binlerce Risale-i Nur talebesinden hiçbirinin, hiçbir yerde asayışı muhill hiçbir hareketi, hiçbir vak'ası yoktur. Her Nur talebesi hükûmetin, nizam ve intizamın tabii birer muhafızıdır; asayişin manevî bekçisidir.

İstanbul seyahatinden muzdarip olup olmadığını sordum.

"Bana ızdırap veren, dedi, yalnız İslâm'ın maruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi, onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içeriden geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Şimdi mukavemet güçleşti. Korkarım ki cemiyetin bünyesi buna dayanamaz çünkü düşmanı sezmez. Can damarını koparan, kanını içen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basîret gözü böyle körleşirse iman kalesi tehlikededir. İşte benim ızdırabım, yegâne ızdırabım budur. Yoksa şahsımın maruz kaldığı zahmet ve meşakkatleri düşünmeye bile vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate maruz kalsam da iman kalesinin istikbali

selâmette olsa.

– Yüz binlerce imanlı talebeleriniz size âti için ümit ve teselli vermiyor mu?

– Evet, büsbütün ümitsiz değilim.

Dünya, büyük bir manevî buhran geçiriyor. Manevî temelleri sarsılan Garp cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir veba, bir taun felaketi gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sâri illete karşı, İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garb'ın çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtıl formülleriyle mi? Yoksa İslâm cemiyetinin ter ü taze iman esaslarıyla mı? Büyük kafaları gaflet içinde görüyorum. İman kalesini, küfrün çürük direkleri tutamaz. Onun için ben yalnız iman üzerine mesaimi teksif etmiş bulunuyorum.

Risale-i Nur'u anlamıyorlar yahut anlamak istemiyorlar. Beni, skolastik bataklığı içinde saplanmış bir medrese hocası zannediyorlar. Ben, bütün müsbet ilimlerle, asr-ı hazır fen ve felsefesiyle meşgul oldum. Bu hususta en derin meseleleri hallettim. Hattâ bu hususta da bazı eserler telif eyledim. Fakat ben, öyle mantık oyunları bilmiyorum. Felsefe düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cemiyetin iç hayatını, manevî varlığını, vicdan ve imanını terennüm ediyorum. Yalnız Kur'an'ın tesis ettiği tevhid ve iman esası üzerinde işliyorum ki İslâm cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.

Bana "Sen şuna buna niçin sataştın?" diyorlar. Farkında değilim. Karşımda müthiş bir yangın var. Alevleri göklere yükseliyor. İçinde evladım yanıyor, imanım tutuşmuş yanıyor. O yangını söndürmeye, imanımı kurtarmaya koşuyorum. Yolda biri beni kösteklemek istemiş de ayağım ona çarpmış. Ne ehemmiyeti var? O müthiş yangın karşısında bu küçük hâdise bir kıymet ifade eder mi? Dar düşünceler! Dar görüşler

Beni, nefisini kurtarmayı düşünen hodgâm bir adam mı zannediyorlar? Ben, cemiyetin imanını kurtarmak yolunda dünyamı da feda ettim, âhiretimi de. Seksen küsur senelik bütün hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Bütün ömrüm harp meydanlarında, esaret zindanlarında yahut memleket hapishanelerinde, memleket mahkemelerinde geçti. Çekmediğim cefa, görmediğim eza kalmadı. Divan-ı Harplerde bir cani gibi muamele gördüm, bir serseri gibi memleket memleket sürgüne yollandım. Memleket zindanlarında aylarca ihtilattan men'edildim. Defalarca zehirlendim. Türlü türlü hakaretlere maruz kaldım. Zaman oldu ki hayattan bin defa ziyade ölümü tercih ettim. Eğer dinim intihardan beni men'etmeseydi belki bugün Said topraklar altında çürümüş gitmişti.

Benim fıtratım, zillet ve hakarete tahammül etmez. İzzet ve şehamet-i İslâmiye beni bu halde bulunmaktan şiddetle men'eder. Böyle bir vaziyete düşünce, karşımda kim olursa olsun, isterse en zalim bir cebbar, en hunhar bir düşman kumandanı olsa tezellül etmem. Zulmünü, hunharlığını onun suratına çarparım. Beni zindana atar yahut idam sehpasına götürür, hiç ehemmiyeti yoktur. –Nitekim öyle oldu– Bunların hepsini gördüm. Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, vicdanı zulümkârlığa dayanabilseydi Said, bugün asılmış ve masumlar zümresine iltihak etmiş olacaktı

İşte benim bütün hayatım böyle zahmet ve meşakkatle, felaket ve musibetle geçti. Cemiyetin imanını, saadet ve selâmeti yolunda nefsimi, dünyamı feda ettim. Helâl olsun. Onlara beddua bile etmiyorum. Çünkü bu sayede Risale-i Nur, hiç olmazsa birkaç yüz bin yahut birkaç milyon kişinin –Adedini de bilmiyorum ya, öyle diyorlar. Afyon Savcısı beş yüz bin demişti. Belki daha ziyade– imanını kurtarmaya vesile oldu. Ölmekle, yalnız kendimi kurtaracaktım fakat hayatta kalıp da zahmet ve meşakkatlere tahammül ile bu kadar imanın kurtulmasına hizmet ettim. Allah'a bin kere hamdolsun

Sonra ben, cemiyetin iman selâmeti yolunda âhiretimi de feda ettim. Gözümde ne cennet sevdası var ne cehennem korkusu. Cemiyetin, yirmi beş milyon Türk cemiyetinin imanını namına bir Said değil, bin Said feda olsun. Kur'an'ımız

yeryüzünde cemaatsiz kalırsa cenneti de istemem, orası da bana zindan olur. Milletimizin imanını selâmette görürsem cehennemin alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken gönlüm gül gülistan olur

Hazret coşmuştu. Bir yanardağ gibi lavlar saçıyordu.

Bir fırtına gibi gönül denizini dalgalandırıyor. Bir şelale gibi haşmetli zemzemelerle ruhun en derin noktalarına çarpıyordu. Çok heyecanlanmıştı. Millet kürsüsünde coşmuş bir hatip gibi devam ediyor, sözünün kesilmesini istemiyordu. Yorulduğunu hissettim. Bu heyecanlı bahsi değiştireyim, dedim.

– Mahkemede sıkıldınız mı? diye sordum.

Dinî tedrisata kadınlarımızın, muhterem

hemşirelerimizin terbiye-i İslâmiye dairesinde iffet ve şereflerini muhafaza etmelerine taraftar olmanın bir suç olduğuna dair kanunlarda bir madde var mı?

“Kalbe gelen hakikat” gibi tabirleri de şahsî nüfuz temini maksadına delil göstermelerinin manasını da bu ilimle, hukukla meşgul doçentlerden sorarım.

Üstadla görüşmemiz çok uzamıştı. Müsaade alıp ayrıldığım zaman vakit hayli geçmişti.

1952 – Eşref Edib

Kaynak: Risale-i Nur Külliyyatı – Tarihçe-i Hayat

Kaynak Linki: <http://www.hizmetvakfi.org/risaleinur/>